

Abstrakt

Tématem diplomové práce je „Fenomén stalkingu – trestněprávní a kriminologické aspekty“. Dne 1. 1. 2010 nabyl účinnosti nový trestní zákoník (zákon č. 40/2009 Sb.), který v ust. § 354 zavedl skutkovou podstatu trestného činu nebezpečného pronásledování. Diplomová práce představuje fenomén stalkingu jako specifický druh násilí v celospolečenském kontextu a poukazuje na vybrané problematické a potenciálně rizikové aspekty spojené s tímto fenoménem, resp. s trestným činem nebezpečného pronásledování.

Předkládána diplomová práce je členěna na tři základní části, a to charakteristika a historický vývoj stalkingu, trestněprávní aspekty stalkingu a kriminologické aspekty stalkingu. Cílem první úvodní části práce je definování stalkingu, shrnutí významných milníků ve vývoji tohoto fenoménu a pochopení podstaty tohoto škodlivého jednání.

Druhá část, zaměřená na trestněprávní aspekty stalkingu, pro úplnost představuje i právní úpravu v rámci mimotrestních norem. Klíčové kapitoly této části se věnují trestnému činu nebezpečného pronásledování a s ním souvisejícím vybraným otázkám. Pozornost je v rámci těchto otázek zaměřena zejména na sporné zákonem nedefinované pojmy, které činí potíže v aplikační praxi nebo např. na fenomén cyberstalkingu, jehož význam by neměl být podceňován. Představeny jsou rovněž vybrané instituty trestního práva procesního. Závěrečné kapitoly shrnují statistická data Policie České republiky a Ministerstva spravedlnosti České republiky k dané problematice a srovnávají českou právní úpravu stalkingu s právní úpravou v dalších státech evropské kontinentální kultury.

Třetí část, zaměřená na kriminologické aspekty stalkingu, vysvětluje jeho příčiny a motivy jeho pachatelů. Tato část představuje jak osobu pachatele stalkingu, tak jeho oběti. Zvláštní pozornost je věnována ex-partner stalkingu tvořící až polovinu všech případů stalkingu. V rámci této části jsou dále představeny strategie eliminace stalkingu a doporučení jak pro samotné oběti stalkingu, tak pro širokou veřejnost a orgány činné v trestním řízení při kontaktu s tímto druhem obětí.